

September
2010

Posbus 20
Hermanus 7200

	Telefoon	Faks
Hermanus	028 313 8000	028 312 1894
Gansbaai	028 384 8300	028 384 0241
Kleinmond	028 271 8400	028 271 4100
Stanford	028 341 8500	028 341 0445

24 Uur Beheerkamer 028 313 8000/8111
Brandweer 028 312 2400

Bulleitin

Amptelike nuusbrieff van Munisipaliteit Overstrand

BEHUISINGSPLAN NEEM VORM AAN OPGRADERING VAN ZWELIHLE SE INFORMELE VESTIGINGS HOOGSTE PRIORITEIT

Opgradering van informele vestigings in Zwelihle gaan die hoogste prioriteit geniet in die Vyfjaar-behuisingsstrategie-en-program wat tans deur Munisipaliteit Overstrand as deel van sy Geïntegreerde Ontwikkelingsplan voorberei word.

Die drie wykskomitees van Hermanus en Zwelihle is tydens hul vergaderings verlede maand oor die strategie ingelig en het met konstruktiewe insette en waardering daarop gereageer. Verdere oorlegpleging met wykskomitees en ander rolspelers sal onderneem word.

Overstrand se Burgemeester Theo Beyleveldt het die versekering gegee dat ontwikkeling op die grond neffens Swartdamweg en in drie ander areas in Zwelihle die hoogste prioriteit sal geniet en dat 'n sosiale akkoord eersdaags gesluit sal word.

Volgens die Burgemeester is dié wending die regstreekse gevolg van die Schulphoek-transaksie, wat die RABCAV ooreenkoms beëindig en grond vir behuisingsprojekte vrygestel het.

Om die groot behoefte aan behuising te akkommodeer, gaan 'n tipe behuising met 'n hoër digtheid verg en illustrasies van hoe sulke tipe behuising moontlik kan lyk, is ook aan die wykskomitees voorgelê.

Finansiering vir hierdie projekte kom vanuit verskillende bronne, soos die Provinsiale Behuisingsfonds, die Nasionale Huisfinansieringskorporasie (NHFK) en gewone banke, maar die munisipaliteit sal tussen 15 en 20 persent van die projektkoste in die vorm van grond, elektrisiteit en groot-maatdienste bydra, het mnr Beyleveldt gesê.

In die geval van die Zwelihle-ontwikkeling gaan hierdie koste na raming tussen R15 en R20 miljoen beloop. En om hierdie koste te dek, sal die munisipaliteit noodwendig gebruik moet maak van sy reserwefonds vir kapitaalvervangings waarin die opbrengs van eiendomsontwikkelingsprojekte, soos die Schulphoek-ontwikkeling, gestort word.

Tans bestaan Overstrand se informele vestigings uit 'n totaal van 3 142 behuisings-eenhede. Hiervan val 1 159 eenhede binne sewe Zwelihle-areas, naamlik Tsepe-Tsepe, Spunzana, Asazani, Mandelapark, Transit Camp, New Camp en die gedienste persele. Die resant is soos volg versprei: 786 eenhede in Overhills, Kleinmond; 104 by Die Kop, Stanford; en 1 093 in Gansbaai se informele vestigings.

Met ingang Mei vanjaar het aansoekers op die behuisingswaglys in die Hermanus-area alleen op 4 523 aansoekers gestaan, waarvan 4 372 in die maandelikse inkomstegroep van minder as R3 500 val.

Volgens mnr Beyleveldt is Munisipaliteit Overstrand se behuisingsstrategie gegrond op die Nasionale Behuisingskode. Voorts is die munisipaliteit ten volle van voorneme om te voldoen aan die provinsie se plan om geïntegreerde mensevestigings te skep onderwyl hy tegelyk ag slaan op sy eie plan om groei te bestuur.

Die Nasionale Behuisingskode werk 'n geïntegreerde residensiële program in die hand wat ten doel het om die ontwikkeling van geïntegreerde mensevestigings in goedgeplaaste areas te ontwikkel wat gerieflike toegang tot stedelike geriewe, ingeslote werksplekke, bied. Voorsiening sal gemaak word vir 'n verskeidenheid grondgebruik, met insluiting van residensiële persele vir lae-, middel- en hoë-inkomstegroep, onderwyl daar ook voorsiening gemaak word vir nie-residensiële persele om polisieostasies, skole en klinieke, sake- en kommersiële geboue, kerke, crèches/kleuterskole, parke en gemeenskaps-fasiliteite te akkommodeer.

Hoewel die opgradering van informele vestigings die hoogste prioriteit geniet aangesien dit 'n hoër rendement ten opsigte van verbeterde lewensomstandighede en sekerheid van behoud en basiese dienste bied, moet persele ten volle gediens wees alvorens finansiering vanuit regeringsweë bekom kan word.

VOORGESTELDE BEHUISINGSPROJEK IN ZWELIHLE

HUURDERS SE AGTERSTALLIGE REKENINGE SÓ GEHANTEER

Die eienaars van huise en woonstelle wat verhuur word, moet kennis neem dat indien 'n huurder se diensterkening by die Munisipaliteit agter raak, dié rekening gesluit en die koste van munisipale dienste na die eienaar se rekening oorgedra sal word.

Die onus rus dus by die eienaar om toe te sien dat 'n huurder sy/haar verpligtinge teenoor die munisipaliteit nakom of indien daar finansiële probleme opduik, betyds ander reëlings met die munisipaliteit tref.

Dié maatreël is in ooreenstemming met die munisipaliteit se Beleid op Klantediens, Kredietbeheer en Skuldinvordering, wat ten doel het om op 'n proaktiewe en verantwoordelike manier betaling van dienste te bevorder en goeie samewerking tussen die klant en die munisipaliteit te verseker. Indien u meer oor die beleid te wete wil kom, besoek gerus die webwerf www.overstrand.gov.za en kyk onder "Policies".

Onthou dat munisipale rekeninge teen die 20ste van elke maand betaal moet wees.

SONDESOEKERS SIT AGTER POLEMIEK RONDOM ONTWIKKELING

Die jongste mediapolemiek rondom die Schulphoek-transaksie en Fernkloof-landgoed se finansiële state moet as 'n poging deur die Hermanus-belastingbetalersvereniging (HBV) en ander individue gesien word om die munisipaliteit vir obscure redes in diskrediet te bring, maar politieke aspirasies en bybedoelings speel dalk 'n rol.

Munisipaliteit Overstrand het waardering vir die waghondrol wat deur gemeenskapsorganisasies vervul word en is bereid om in die openbaar ten volle rekenskap van sy optrede te gee, soos wat uit sy deelname aan die debat in die media blyk.

Toe die debat sy draaipunt in die plaaslike koerant bereik en die munisipaliteit ongeskonde uit die storm tree, het die sondezoekers agter die storie (wat klaarblyklik dieselfde gene is wat, as GHEAC, teenkantiing vir projekte soos die SSB-verligtingspad en die ontwikkeling op die stasieterein gebied het) die HBV so ver gekry om 'n brief aan die Wes-Kaapse LUR vir Plaaslike Regering en Ontwikkelingsbeplanning te skryf met 'n versoek dat daar in hierdie aangeleentheid ingegryp word. Dit het natuurlik gesorg dat die storie 'n nuwe invalshoek kry, en die debat is heropen.

Die aantygings is baie algemeen en behels onder meer dat die bepaling van die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, Munisipaliteit Overstrand se Batebestuursbeleid en die Wet op die Toegang tot Inligting nie deur die munisipaliteit nagekom is nie, dat die Schulphoek-transaksie kragtens die Wet op Nasionale Omgewingsbestuur en die Wet op die Geïntegreerde Bestuur van Kussones onwettig is; en dat Munisipaliteit Overstrand nagelaat en geweer het om behoorlike rekeninge verwant aan die Fernkloof-landgoed-ontwikkeling voor te lê.

Dit is reeds verskeie kere in die media weerlê en die munisipaliteit sal weer eens sy volle samewerking aan die LUR se kantoor gee om die saak in die reïne te bring.

Omdat hierdie ontwikkelings oor 'n uitgerekte tydperk (1999 tot 2010) ontvou het en dit haas onmoontlik is om dit in fyner detail in die media te bespreek, is die Voorzitter van die HBV deur die Burgemeester, mnr Theo Beyleveldt, vir regstreekse samesprekings genooi. Hierdie aanbod is van die hand gewys, en kommunikasie met die HBV is verder ingeperk deur 'n versoek vanaf die Voorzitter dat alle toekomstige mededelings in hierdie verband skriftelik moet wees.

Desnieteenstaande wil Munisipaliteit Overstrand aan al sy belastingbetalers die versekering gee dat alle eiendomsontwikkelingsprojekte wat ooreenkomstig die Ontwikkelingsfasiliteringsooreenkoms met RABCAV onderneem is, op 'n behoorlike en verantwoordbare manier uitgevoer is en boonop uitstekende opbrengste asook vele ander positiewe nuwevoordele vir die munisipaliteit tot gevolg het.

"Dit is oor die jare in ons nuusbriewe en ander mededelings weerspieël aangesien ons deurlopend daarna gestreef het om ons belastingbetalers van gehalte-inligting te voorsien, en ek is daarvan oortuig dat hulle die insig sal hê om die huidige disinformasieveldtog aan te sien vir wat dit is," het mnr Beyleveldt gesê.

Die Schulphoek Ontwikkeling sal help om baie van die probleme op te los soos geïllustreer in die onlangse fotos regs: onwettige rommelstorting, kriminele aktiwiteite soos koperkabeldiefstal en perlemoenstropery, vernietiging van die melkhoutwoud en versekering van veiligheid van die publiek sodat die getypool weer gebruik kan word.

Die feite kan kortom as volg opgesom word:

- Die Schulphoek-transaksie is in Januarie 2010 na baie jare van onderhandeling, ingeslote gemeenskapsdeelname, by wyse van 'n Raadsbesluit beklank. Die waarde van die grond (R29 miljoen) is deur professionele waardeerders bepaal, en dit word in die finale transaksie weerspieël. Voorts hou hierdie transaksie groot ekonomiese en gemeenskapsvoordele in, soos in vorige verslae verduidelik. Daar word gemerk dat diegene wat nou beswaar maak, glad nie deelneem het toe hulle die geleentheid daarvoor gebied is nie. Die transaksie, en oordrag is reeds afgehandel.
- Ooreenkomste waartoe die geaffekteerde gemeenskappe en die ontwikkelaar ingestem het, sal deur die munisipaliteit afdwinging word en is in sekere gevalle reeds uitgevoer.
- Wat die kwessie van die Ontwikkelingsfasiliteringsooreenkoms tussen Munisipaliteit Overstrand en RABCAV betref, die volgende: Dit is in Desember 1999 deur Munisipaliteit Hermanus onderteken volgende op 'n omvattende openbare oproep om die voorlegging van voorstelle vir die koop en ontwikkeling van sekere grond in munisipale besit. Die RABCAV-voorstel is as die gunstigste beoordeel en het die grootste voordele vir die munisipaliteit gebied.
- Wat die ontwikkeling van die Fernkloof-landgoed aanbetref, het die munisipaliteit R18 miljoen in kontant vir sy grond asook R35 miljoen in kontantopbrengste ontvang, waarvan R5 miljoen gebruik is vir die vergroting van die waterreservoir, wat nou selfs groter is as wat die ontwikkeling vereis. Die munisipaliteit se netto kontantopbrengste voortspruitend uit hierdie ontwikkeling beloop dus in totaal R53 miljoen – en dit alles teen nulkoste en met geen risiko vir die munisipaliteit nie. Hierby het die munisipaliteit grootmaatinfrastruktuur met 'n kapitale koste van R42 miljoen geërf. Indien die eiendom bloot verkoop en aan die hoogste bieder oorgee, sou die munisipaliteit slegs markwaarde vir die grond (R18 miljoen) ontvang soos deur 'n onafhanklike waardeerder gewaardeer.
- Daar is van RABCAV ver wag om die ont-

wikkeling van die Fernkloof-landgoed ten volle te befonds en alle risiko's wat hiermee geassosieer word vir 'n ontwikkelings tydperk van 10 jaar te dra. Hulle het die ontwikkelingskundigheid en hulpbronne voorsien en alle aspekte van die ontwikkeling bestuur. In ruil hiervoor was hulle geregtig op fasiliteringsgelde grond op 'n voorafbepaalde formule asook projekbestuursgeld en kommissie op die verkoop van die eiendomme. Die totale gelde wat aan RABCAV oorbetal is, het R42 miljoen beloop en moet in die lig van hul koste, tyd, hulpbronne, kundigheid/intellektuele kapitaal en finansiële risiko beoordeel word. Hierby is hulle R25 miljoen in kommissie en projekbestuursgelde betaal waaruit derdeparty-bemerkings -verkoopsagent asook projekbestuurders vergoed is.

- RABCAV het tydens die ontwikkelings tydperk aan 'n uitvoerende komitee verslag gedoen. Alhoewel die munisipaliteit toegang tot RABCAV se state het, en tevrede is dat die ontwikkelingskoste goeioorloof en in ooreenstemming met die fasiliteringsooreenkoms is, word daar van RABCAV ver wag om finale geauditteerde finansiële state aan die munisipaliteit voor te lê, en hierdie dokumente sal ter insae wees.
- Die Fasiliteringsooreenkoms met RABCAV sou nog vir baie jare voortge duur het en het betrekking op 'n aantal ontwikkelingssterreine gehad. Weens openbare teenkantiing het die munisipaliteit hom toenemend in 'n moeilike posisie bevind, met sy vennoot aan die een kant en die belastingbetalers aan die ander. Aangesien sy primêre verantwoordelikheid teenoor sy belastingbetalers is, het die munisipaliteit onderhandelinge met RABCAV aangeknop met die oog daarop om sy voortgesette verhouding as 'n ontwikkelingsvennoot te beëindig. Die resultaat van hierdie onderhandelings was om die Schulphoek-grond, waarop RABCAV voorkeepsregte gehad het, teen markwaarde aan RABCAV te verkoop, ingesluit dat dit oor geen grootmaats dienste beskik nie, en dat RABCAV sy regte sou opsoë om verdere eiendomme in vennootskap met die munisipaliteit te ontwikkel. Die grond is deur 'n onafhank-

like waardeerder gewaardeer wat deur die munisipaliteit aangestel is en teen hierdie koste min die koste van die grootmaats dienste verkoop.

- Alle Raadsaspekte en algemene voorskrifte rakende die verkoop van munisipale grond is in die proses nagekom. Die gedeelte wat verkoop is, is met die nodige infrastruktuur R23,2 miljoen werd en daarvoor het die Raad R5,3 miljoen in kontant en vaste ondernemings vir infrastruktuurontwikkeling van R17,5 miljoen op die koste van die ontwikkelaar en ontwikkelingsbydraes van R1 miljoen ontvang. Die infrastruktuur sluit in die voltooiing van Schulphoek-boulevard, wat 'n alternatiewe toegangsroete na Hermanus sal skep. Interne dienste in die ontwikkeling is uitgesluit.
- Daarbenewens sal die munisipaliteit ook met verdrag grootmaats dienstebydraes ontvang wat teen die huidige tariewe reeds R20 miljoen beloop.
- Voorts hou die transaksie groot ekonomiese en gemeenskapsvoordele in. Die munisipaliteit behou die eienaarskap van 'n besigheidspersel ter waarde van R5,7 miljoen wat vir ekonomiese ontwikkelingsgeleenthede aangewend sal word. Die melkhoutwoud sal skoon gemaak en as 'n oop ruimte veilig bewaar word op die koste van die toekomstige huiseienaarsvereniging. Die gemeenskap behou toegang tot die kuslyn, maar die veiligheid daarvan word deur die ontwikkeling aansienlik verbeter. Grond is vir laekoste- en maatskaplike behuising in Zwelihle vrygestel en 'n nuwe kliniek vir die gemeenskappe van Zwelihle en Mount Pleasant sal ook hier gebou word.
- Omvattende openbare deelname is reeds voor 2005 afgehandel, waarop 'n Rekord van Besluit deur die Wes-Kaapse Provinsiale Administrasie uitgereik is. 'n Appel het daarop gevolg en die proses is twee jaar vertraag. 'n Nuwe Rekord van Besluit is in 2008 uitgereik. Die Wet op die Geïntegreerde Bestuur van Kussones het eers daarna in werking getree.

Indien daar nog enige vrae of onduidelikhede is, kan die Kommunikasiebestuurder, mnr Fanie Krige, vir toeligting by 028 313 8043 genader word. Dokumentasie is ook by hom ter insae.

OVERSTRANDERS BEGROET MANDELA-DAG GEESDRIFTIG

In Overstrand is die konsep van Mandeladag met groot geesdrif begroet, en op Vrydag 16 Julie 2010 het die munisipaliteit kragte met gemeenskapsorganisasies gesnoer om die lewensgehalte van die minder-gevoedes te verbeter deur klein projekte in elk van die wyke te onderneem.

Dit het 'n stewige grondslag vir die toekoms gelê, en groter dinge kan volgende jaar te wagte wees, het die Burgemeester, Theo Beyleveldt, gesê. Daar is selfs voorstelle dat 'n soortgelyke dag kort voor die somervakansie onderneem moet word!

Mandela-dag is deur die Verenigde Nasies as 'n internasionale dag vir humanitêre aksie ingestel. 'n Oproep is op almal gedoen om ten minste 67 minute – een minuut vir elke jaar van sy lewe wat Madiba aan die bevordering van maatskaplike regverdigheid, gelykheid en die beskerming van menseregte gewy het – te bestee om iets goeds vir die gemeenskap te doen.

In Overstrand het mnr Beyleveldt en sy kantoor die jaarlikse liefdadigheidskenning in die vorm van broodnodige toerusting aan Sinothando-, Ikhyalabantwana- en Mandelacrèche in Zwelihle besorg asook aan die Rotaryweg-crèche in Mount Pleasant. In totaal het 82 instansies waarvan 67 crèches is by hierdie projek gebaat, wat uit besparings in die 2009/10 boekjaar op die Burgemeester se maatskaplike projekte befonds is. Hierdie projek beleef reeds sy vyfde jaar, en die totale waarde oor die vyf jaar het meer as 'n miljoen rand beloop. Daar word beraam dat die projek 'n impak op die lewens van 2 700 kinders gehad het, alhoewel ouetehuse, versorgingsentrums en jeugsentrums

ook in die mildadigheid gedeel het.

Ander projekte het die volgende ingesluit:

- die herstel en verf van speelparktoerusting in die gemeenskappe van Blompark en Masakhane (Wyk 1);
- 'n skoonmaakoperasie in Buffeljagsbaai, die verf en herstel van speelparktoerusting in Eluxolweni en hulp met die verwydering van tuin- en ander rommel in die laekoste-behuisingsareas van Gansbaai en Beverly Hills (Wyk 2);
- opknapping van die Trauma-kamer by die Stanford-polisiestrasie, snoei van bome in die Badenhorst-ontwikkeling en opvul en gelykmaak van die Food 4 Thought-speelpark (Wyk 3);
- 'n oefening om bossies en sand op die kuspaadjie tussen Kwaaiwater en Moselrivier te verwyder, en nog een om 'n nuwe speelpark in Mount Pleasant op te gradeer deur bome te plant en watergevulde kolle op te vul (Wyk 4);
- 'n veldtog om Essenhout- en Waterbesiesbome in die omgewing van die Zwelihle-gemeenskapsaal te plant (Wyke 5 en 6);
- 'n poging om 'n gedeelte van die kuspaadjie in Vermont skoon te maak (Wyk 7);
- verskeie opruimingsprojekte by die ingang tot Fisherhaven vanaf die R43 en rondom Hawston Sekondêre Skool (Wyk 8);
- verskeie opruimingsprojekte by Kleinmond se hoofstrand en in die hawegebied (Wyk 9); en
- 'n spesiale uitkassessie om uithemse plantegroei in Bettysbaai uit te roei (Wyk 10).

Rotary Way, Mount Pleasant

Stanford

Kuspaadjie, Hermanus

Gansbaai

Sinothando, Zwelihle

Die sny van die lint: van links is Soli Madikane, Burgemeester Theo Beyleveldt en Onderburgemeester Pieter Scholtz

TAXISTAANPLEK NOU 'N SPILPUNT

Die opgegradeerde Hlobostraat-taxistaanplek midde-in Zwelihle is op Donderdag, 29 Augustus deur die Burgemeester, mnr Theo Beyleveldt, geopen.

Die staanplek is van 'n taamlik vervalde terrein in 'n behoorlik funksionerende, polsende spilpunt van die oudste township in Overstrand verander. Nuwe motorwassery- en instandhoudingsfasiliteite vir taxi's, openbare toilette, kantore en sewe enkel- en vyf dubbelstalletjies vir handelaars is opgerig.

Die opgradering sluit die terreinuitleg en verfraaiing van die area in met behulp van 'n plaaslike inwoner, Ivan Vokwana, wat reeds bekendheid as 'n mens met "groeningers" verwerf het. Verkeersbedaringsmaatreëls

word vir die beveiliging van voetgangers ingevoer, ondervyl talryke bolders met 'n mosaïekstyl strategies geplaas is. Ondernemings word genooi om hierdie bolders as advertensieruimte "te koop".

Die koste van die ontwikkeling het R2,6 miljoen beloop.

Handelaars is deur die PEO-departement gesif, waarna Red Door – 'n inisiatief van die provinsiale regering wat ondernemerskap bevorder – waardevolle hulp met sakebestuur verleen het. Om te verseker dat die fasiliteit goed bestuur, in stand gehou en beveilig word, sal 'n gesamentlike poging tussen die munisipaliteit en die handelaars nagestreef word.

VOORSLAGVROU VEREER

Vyf vroue wat op uiteenlopende wyses 'n verskil aan gemeenskappe in Overstrand maak, is Maandag, 9 Augustus by vanjaar se Vrouedagontbyt in Hermanus deur die Burgemeestersvrou, mev Marianné Beyleveldt, vereer.

Dié ontbyt is saam met die Kalfiefees aangebied en luister in verleen met 'n geleentheidspreker, 'n gaskunstenaar, 'n tafeldekkompetisie en hope gelukstrekingspryse.

Die Nasionale Weermag se kapelaangeneraal, ds Marius Cornelissen, het die vroue aangemoedig om nie terug te kyk nie maar die uitdagings van die toekoms aan te pak en oplossings vir probleme te vind.

Overstrand se Vroue van die Jaar vir 2010 is uitstekende voorbeelde in hierdie opsig.

Sara Niemand van Buffeljagsbaai, wat reeds bekend is as 'n kampvegter in die visbedryf, het die inisiatief geneem met 'n projek om werk vir vroue in haar gemeenskap te

skep. Nou word seekosprodukte gaargemaak, ingelê en verkoop. Waar die vaardigheid ontbreek, is kursusse aangelê om die vroue beter toe te rus.

Rina Louw is die bestuurder van Hermanus Kinder- en Gesinsorg maar het besef dat sy buite haar posbeskrywing sal moet werk om 'n verskil aan die lewens van minder bevoorregtes, en veral die kleuters en babas van Zwelihle, te maak. Op die gebied van pleegsorg vir jong kinders is baanbrekerswerk gedoen en 'n netwerk van dagmoeders is geskep.

Alice van Rooyen het op Kleinmond 'n diensaksie, Hande-van-Deernis, op die been gekry om behoeftiges van voedsel te voorsien, en uit 'n sopkombuis, waarby feitlik elke kerk betrokke is, kry haweloses daaglik 'n bordjie sop.

Adele Levitan, wat op Onrus woon, het haar posisie as voorsitter van die Dierewel-

Overstrand se voorslagvroue vir 2010 is van links Sara Niemand, Alice van Rooyen, Marianné Beyleveldt, Adele Levitan, Ntombi Jacobs en Rina Louw.

synsvereniging gebruik om 'n ommekeer in die bedryf van die vereniging se fasiliteite bewegte te bring. Die hokke is opgegradeer en tans in 'n uitstekende toestand.

Ntombi Jacobs van Stanford het haar passie vir kinders 'n stappie verder gevoer deur verder te studeer en dit wat sy leer, toe te pas. Haar fasiliteit bied versorging, veilig-

heid en gesinsbetrokkenheid vir voorskoolse kinders en sy beoog om dit binnekort uit te brei vir die versorging van gestremdes.

Die sang en persoonlikheid van Niël Rademan het die vroue waardering vir die mans in hul lewens gegee. Die beste tafel was dié van Annette Theron wat bygestaan is deur Mariki Chin en Isabella Niehaus.

WALVISFEES LOK REEDS BESOEKERS

Die 19de Hermanus-walvisfees gaan vanjaar vanaf 24 tot 28 September plaasvind en plaaslike ondernemings wat akkommodasie bied, loop al vinnig pret vir die hele gesin. Vanjaar gaan ook die eerste keer wees dat 'n gedeelte van die fees vanaf Markplein verskuif na die Hemel & Aarde Village (teenaam die R43 net waar mens Hermanus binnekom). Hierdie verandering was nodig weens erge beperkinge wat beskikbare ruimte betref.

Benewens sy egte kleindorpse atmosfeer, fantastiese restaurante, drie wynmakerye, kunsgalerie en vele meer, gaan die SAB-musiekent hier opgerig word om die heel dag deur gratis musiek, 'n biertuin, kosstalletjies en 'n volledige pretpark vir sowel oud as jonk te bied.

Kaartjies kan teen R80 elk aangekoop word vir drie aandvertonings wat om 19:00 afskop en waar die volgende kunstenaars hul buiging sal maak:

- **Op Vrydag 24 September:** Andre en Tiaan, Sterling EQ en Amor Vittone;
- **Op Saterdag 25 September:** Karen K, Fredi Nest en Gift Gwe; en
- **Op Sondag 26 September:** UNISON, Dillon Lerm en Emo Adams.

Hermanuspietersfontein-wyne gaan Saterdag vanaf 17:00 as gasheer vir die Overberg-wynfees optree. Die kinders se oggendmark sal Saterdag vanaf 08:00 tot 12:00 in die hoofmarkiestent aangebied word, en besoekers kan ook Saterdagoggend 'n draai by die Hermanuspietersfontein-mark maak.

Wat sport betref, sal Hemel & Aarde Village ook die begin- en eindpunt vir die Walvisfees se MTB Experience wees wat oor drie dae beplan word. Die hoofrenne vind op die Saterdag plaas, maar fietsryers

kan die Vrydag 'n nagrit doen om die skilderagtige natuur-skoon van die Hemel- en Aarde-vallei te geniet, onderwyl Sondag se rit fietsers die geleentheid sal gun om ander areas rondom Hermanus te ervaar.

Markplein en omstreke gaan 45 kunshandwerkers en stalletjie-eienaars huisves wat plaaslik vervaardigde produkte gaan verkoop. Distell gaan die uitersgewilde kos-emporium aanbied waar smulpape aan seekos, potjiekos, biefstukrolletjies en vele meer kan weglê onderwyl hulle 'n glas wyn of 'n koue bier geniet.

Die restaurante in Village Square gaan besoekers op lewende musiek trakteer, en die immergewilde "valtoring" en 'n 50 m² borrel-balbad sal weer eens vir vermaak op die waterfront se piazza sorg.

Suidelike noordkapers gaan die fokuspunt wees van die Mariene Groot 5-bewarings-ekspo wat deur die Dyer-eilandbewarings-trust aangebied word. Opvoedkundige uitstallings sal aangevul word met kundiges wat praatjies oor hierdie manjifieke soogdiere aanbied. Diegene wat dit verkies, kan hulself natuurlik na hartelus verlustig in hierdie sterre se impromptu manewales – 'n geblaas, 'n gespring, 'n beloordery en 'n stertwaaiery van die eerste water – deur stelling in te neem by een van die uitkykpunte langs die kuspaaadjies.

Die Saterdagprogram sluit die jaarlikse Whales and Wheels-tentoonstelling van veteraanmotors by Laerskool Hermanus in. 'n Optog van veteraanmotors sal om 10:00 deur die dorp gehou word onder begeleiding van die Omega-koperblaasensemble – 'n projek wat ten doel het om die Mitchellsplein se jeugdige uit die strate en die kloue van dwelms en misdaad te hou.

Die immergewilde Walvis-halymarathon en Pretstap sal op Saterdag by Hoërskool Hermanus wegspring.

Ons heet alle besoekers in ons pragtige dorp welkom met die hoop dat hulle 'n aangename tydjie sal geniet.

BLOMMEHOOGTEPUNT VIR DORP

Fernkloof-natuurreservaat is waar die Hermanus Botaniese Vereniging en die Overstrand-bewaringsstigting (OBS) vanjaar Hermanus se Blomme-en-Ekokermis vanaf 30 September tot 3 Oktober gaan aanbied.

Dit belooft om weer eens die blommehoogtepunt op die Hermanus-kalender te wees, met asemrowende blommevertoonwerke wat deur Chelsea-bekroonde David Davidson ontwerp is en 'n tentoonstelling van honderde benoemde eksemplare wat van naderby bestudeer kan word.

Die OBS se tentoonstelling van volhoubare lewenstyle gaan 'groen' gebou-ontwerpe en produkte asook hoogs tegnologiese alternatiewe energie- en niehernubare hulpbronsparende items insluit terwyl eenvoudige maniere om ons lewenstyle meer volhoubaar te maak en op inheemse wyse habitate vir diere in ons tuine te skep, ook gedomestree sal word. Produkte wat organies geproduseer en op volhoubare wyse geoes is, sal te koop aangebied word terwyl die

jongelinge en dié wat jonk van gees is, na hope aktiwiteite soos lewende diere, kompetisies en aaneenlopende vertonings van prettige DVD's kan uitsien.

Die OBS gaan ook hul Eko-Skoleprogram ten toon stel. Hierdie omgewingsopvoedingsprogram is een van die belangrikste aktiwiteitsterreine in die OBS se portefeulje. Dit is allerbelangrik dat jongmense sal besef hoe belangrik die omgewing en die ekostelsel-dienste is wat daardeur voorsien word sodat om die aarde sagkens te bewandel opsigself 'n lewenswyse word.

Hermanus se Blomme-en-Ekokermis sal daaglik vanaf 09:00 tot 17:00 oop wees, behalwe op Sondag wanneer dit om 16:00 sluit. Die toegangsgeld vir volwassenes is R30, vir ondertwaalfs R15, en kinderwaentjies kry gratis toegang. Die opbrengs uit die kermis sal gebruik word om die tuine van die Fernkloof-natuurreservaat in stand te hou en om die OBS se eko-skole-aktiwiteite te ondersteun.

MORELESTANDAARDE-INISIATIEF

OMGEE

Die samelewing is in hoofsaak op prestasie, uitnemendheid en finansiële welvaart afgestem, en baie besluite word eerder deur eiegewin gemotiveer as die uitgangspunt: wat vir jou belangrik is, *staan vir my voorop*.

Dit is egter presies wat met OMGEE bedoel word. Omgee is nie 'n emosie nie: Dit is 'n ingesteldheid wat deur optrede deurentyd beoefen word, word dit 'n lewenswyse. In etiese terme vergestalt die sogenaamde Goue Reël die beginsel van omgee: *Doen aan ander wat jy aan jouself gedoen wil hê*. In vele filosofieë en al die belangrikste godsdienstige tradisies word omgee as een van die grootste deugde beskou.

'n Hart wat omgee, so skryf die sewende-euse mistikus Sint Isak van Sirië, "brand van liefde vir die hele skepping – vir mense, vir voëls en diere, vir alles wat deur God geskape is". Om vir iemand om te gee, beteken om pyn weg te vat of te verlig of om te verhoed dat daardie persoon leed aangedoen word.

Gedurende die afgelope winter, het die Overstrand-gemeenskap hierdie deug aan die dag gelê deur kos, kleren en komberse te skenk vir diegene wat aan die felheid van die elemente blootgestel is. Mense het hul tyd, geld en talente opgeoffer en verskeie projekte en programme ondersteun ten einde hul medemens se lyding te verlig.

Benewens die element van omgee, moet

ons die waarde van gemeenskap nie gering ag nie. Tydens die 2010-sokkerwêreldbekertoernooi het 'n tot hede toe ongekende sin van samehorigheid onder Suid-Afrikaanse gemeenskappe posgevat: On-oorkombare verskille moes opstaan vir gedeelde geesdrif en 'n algemene gevoel van trots, passie en besorgdheid.

Omgee hou nie net met mense verband nie maar omvat ook die omgewing – natuurlike hulpbronne, diere, bome, voëls en visse. Deur die hele omgewing by ons omgee in te sluit, bewaar ons die ekostelsel, bestry die impakte van wêreldverwarming en beskerm ons ons natuurlike hulpbronne teen onherroepelike skade. Hierdie pogings sal aan toekomstige generasies wys dat ons HULLE beste belang vooropgestel het.

As 'n nasie het ons onlangs bewys dat ons die kapasiteit het om struikelblokke te oorbrug en nie deur ons eie beperkinge gestuit word nie. As 'n Overstrand-gemeenskap het ons die unieke geleentheid om geag te word vir die manier waarop OMGEE uitleef... waarop ons 'n positiewe impak op die lewens van ons burgers asook ons besoekers het, en die manier waarop ons 'n waardegedrewe kultuur koester.

Gaan dit regtig soveel van jou verg om hierdie ideaal te help verweselik?

- Ronel Mostert

TWEE BLONDINES OP KLAVIERE

'n Klassieke Potpourrie op twee klaviere word op Vrydag, 17 September om 19:00 deur OAK in die Ouditorium aangebied. Die immergewilde TWO BLONDES, Zorada Temmingh en Elna van der Merwe, gaan waarskynlik 'n groot gehoor trek! Bespreek gerus vroeëtydig deur BELLINI by 028 312 4988 te skakel om teleurstelling te voorkom. Enige ander navrae kan gerig word aan René du Plooy by 082 940 4238.

DO YOU PREFER THIS NEWSLETTER IN ANOTHER OFFICIAL LANGUAGE? SMS your account number with E for English to **082 338 1631**

UNGATHANDA LENCWADI YESAZISO-NDABA IBHALWE NGOLUNYE ULWIMI? Thumela i-SMS enenombolo ye-akhawunti yakho kunye no X omele isi Xhosa kule nombolo **082 338 1631**

NASIONALE BEDROGBLITSLYN 0800 701 701